

ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการบิน และผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา
จากวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนมในสถานประกอบการ

SATISFACTION OF THE GRADUATES IN THE GRADUATE PROGRAM
OF BUSINESS ADMINISTRATION, MAJORING AVIATION BUSINESS AND
THE ACHIEVEMENT OF THE GRADUATES OF THE INTERNATIONAL
AVIATION COLLEGE, NAKHONPHANOM UNIVERSITY IN THEIR
WORKPLACES

พัชนี จันทร์น้อย
Patchanee Channoi

อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม
drpatchanee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ทราบความพึงพอใจของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ศึกษาความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิตและ (3) พัฒนาหลักสูตร และคุณลักษณะของนักศึกษาให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ใช้การศึกษาจากการวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม จำนวน 78 จากกลุ่มประชากรผู้ ใช้บัณฑิตซึ่งประกอบด้วย นายจ้างผู้ประกอบการหัวหน้าส่วนงาน เจ้าของสถานประกอบการหรือเป็นผู้ที่บัณฑิตทำงานเกี่ยวข้องด้วยและมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการจัดการการบิน วิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโค้ง ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทุกหมวดวิชาอยู่ในระดับมากเท่ากัน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อหมวดวิชาสัมพันธ์ (พื้นฐานการบริหารธุรกิจ) หมวดวิชาเฉพาะด้าน (การจัดการการบิน) และหมวดวิชาเลือก

2. ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเท่ากัน ได้แก่ ความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. การพัฒนาหลักสูตรโดยหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 4 จะทำการปรับปรุงหลักสูตรโดยเพิ่มหลักการบริหาร และการนำกลยุทธ์ทางธุรกิจการบินมาประยุกต์ใช้เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้ในสถานประกอบการได้ โดยนำกรณีศึกษาของสถานประกอบการมาทำการวิเคราะห์ในรูปแบบจำลองสถานการณ์ เพื่อเพิ่มความรู้และเพิ่มประสบการณ์ในวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา

ABSTRACT

The research aims to : (1) study the satisfaction of the graduates towards the curriculum and learning management, (2) study the need of the workplaces for the qualifications of the graduates and (3) improve and adjust the curriculum to meet the requirements of the workplaces. The survey research methods are employed by distributing 78 questionnaires to the sampling groups comprising employers, entrepreneurs, supervisors, business owners, or those for whom the graduates work and also the graduates from the Graduate Program of Aviation Management, International Aviation College, Nakorn Phanom University. The derived data is analyzed by applying frequency, percentage, means, the standard deviation and curve. The result of the research can be summarized as follows :

1. The majority of the graduates are satisfied with the curriculum and learning management equally high either with general courses (Basic courses in Business Administration) or with specific courses (Aviation Management courses) and also with elective courses.

2. The users (employers) of most graduates show the satisfaction with the work performance and qualifications of the graduates from the International College

of Aviation, Nakorn Phanom University in all 5 aspects. These 5 aspects comprise: The responsibility on knowledge values and ethics, the skills on the interpersonal relationship, the responsibility on knowledge and intellectual skills, as well as the skills on numerical analysis and on communication and the application of information technology.

3. In terms of curriculum development, the course with the mean under 4, will be improved The Administration principles will be added and the aviation business strategies will be applied to enable students to bring them into at their work place. Case studies of each work place will be simulated for analytical study in order to professional increase knowledge and enhance experiences.

Keywords

satisfaction of the graduates in the graduate program,
achievement of the graduates

บทนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ให้มีการนำกรอบมาตรฐานดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าคุณวุฒิบัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ดังนั้น เพื่อให้สะท้อนถึงควมมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานของคุณวุฒิซึ่งได้แก่คุณภาพของบัณฑิตจากผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ ความสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งมีองค์ประกอบด้านคุณภาพและมาตรฐาน 5 ด้านได้แก่ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (5) ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ศูนย์ประสานงานการศึกษารุงเทพฯ วิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้เปิดการเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบินขึ้นอีก 1 สาขา นอกเหนือจากการเปิดสำนักฝึกบิน 5 หลักสูตรได้แก่ (1) หลักสูตรนักบินพาณิชย์ตรี (Commercial Pilot License : CPL/ME/IR) (2) หลักสูตรนักบินส่วนบุคคล (Private Pilot

License: PPL) (3) หลักสูตร Multi Engine Rating (ME) (4) หลักสูตร Multi Engine Instrument Rating (IR) (5) หลักสูตรครูการบิน (Flight Instructor Rating: IP)

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้สามารถตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการครอบคลุมในทุกหน่วยงานที่สายการบินมีอยู่เพื่อให้รองรับการบริการอย่างครบวงจร สายการบินที่ตั้งมาเป็นเวลานานมีภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากเงินเดือนค่าจ้าง และอายุของเครื่องบินที่สูงขึ้น การบริหารกลยุทธ์ในเชิงบริหารในสายงานต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นระบบและทันเหตุการณ์ คณาจารย์ ศิษย์ และผู้บริหารของสถานประกอบการจึงเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรนี้สัมฤทธิ์ผลได้

ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนครพนมกำหนดให้บัณฑิตมีสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ การสื่อสารภาษา และการมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นสังคมอนุภาค กลุ่มน้ำโขงได้ยึดเป็นหลักในการพัฒนาและจัดทำเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน และผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาในสถานประกอบการมีการนำข้อมูลในการประเมินอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนการจัดความเชื่อมโยงในการจัดหลักสูตรในรายวิชาต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อประกอบกับการวัดผลการเรียนการสอน และความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ประกอบการต่อหลักสูตรในการสร้างความเป็นมาตรฐานในระดับสากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบความพึงพอใจของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต
3. เพื่อพัฒนาหลักสูตร และคุณลักษณะของนักศึกษาให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นำข้อมูลด้านความพึงพอใจของมหาบัณฑิตมาพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตลอดจนสนับสนุนการศึกษา
2. นำข้อมูลจากสถานประกอบการเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา
3. นำข้อมูลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตคุณภาพสู่ธุรกิจการบิน

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบินรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ปีการศึกษา 2554 และปีการศึกษา 2555 ตามลำดับที่ทำงานอยู่ในประเทศไทย

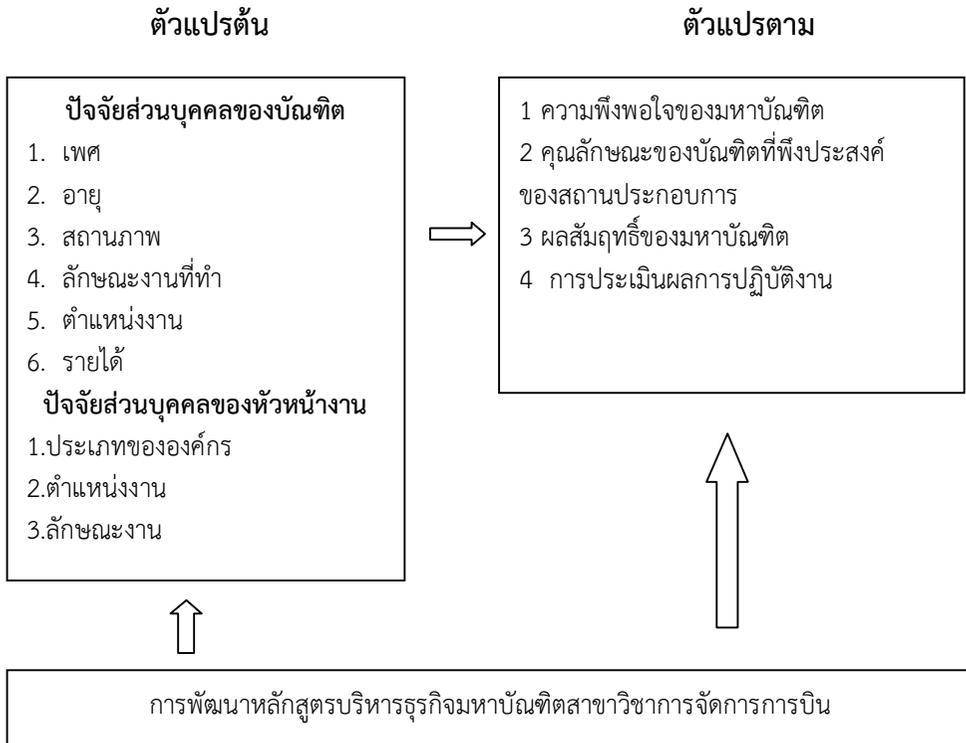
ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ความพึงพอใจของมหาบัณฑิตต่อหลักสูตร คุณลักษณะของบัณฑิตที่สถานประกอบการพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ของบัณฑิตในสถานประกอบการ

ขอบเขตด้านสถานที่ ศูนย์บริการการศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม เลขที่ 99/349 อาคาร ณ นคร ชั้น 6 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร สถานประกอบการ

- บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
- ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ
- ท่าอากาศยานดอนเมือง
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
- สายการบินการ์ต้าแอร์ไลน์กรุงเทพฯ
- วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- โรงแรมโนโวเทล ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- บริษัทมหาชนจำกัด กสิกรไทย
- ภัตตาคารการบินไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลาเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2556

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการการบริการ โดยความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

มหาบัณฑิต หมายถึง นักศึกษาที่จบหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบริการ ณ ศูนย์ประสานงานกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยนครพนม และมีการเสนอชื่อผ่านสภามหาวิทยาลัย วิทยาลัยการบิณนาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม สถานศึกษาด้านการบิณครบวงจรที่ตั้งขึ้นตามประกาศมหาวิทยาลัยนครพนม ตั้งอยู่เลขที่ 103 หมู่ 3 ถนนชยางกูร ตำบลขามเต่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 48000

ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ผลงานที่นักศึกษาปฏิบัติงาน และผ่านการประเมินผลได้ตามความต้องการของสถาบันให้มีความรู้ความสามารถคุณธรรม จริยธรรม การใช้การคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาให้สำเร็จได้

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่จบหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบินประจำปีการศึกษา 2554 รุ่นที่ 1 และประจำปีการศึกษา 2555 รุ่นที่ 2

สถานประกอบการ หมายถึง สถานที่ที่มหาบัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ในประเทศไทยในระยะเวลาที่ทำการวิจัยโดยมีผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้ประเมินผลงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) แบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม (2) แบบสอบถามเพื่อปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน (Aviation Management) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น เพื่อศึกษาความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านต่าง ๆ โดยสะท้อนผลจากกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 1 นี้ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบเติมคำตอบประกอบไปด้วย

1.1 แบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของหน่วยงาน ความสอดคล้องของสาขาที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษากับงานที่ปฏิบัติอยู่ ระยะเวลาที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่กับผู้ตอบแบบสอบถาม นโยบายแรกในการพิจารณารับพนักงาน และความต้องการพนักงาน/ผู้บริหารด้านบริหารธุรกิจในระดับปริญญาโท ในอีก 6 เดือนข้างหน้า

1.2 แบบสอบถามเพื่อปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ประกอบด้วย เพศ อายุ ลักษณะของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจ ที่มีต่อประเด็นต่าง ๆ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประเด็นความพึงพอใจโดยลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้ เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของ Likert โดยกำหนดให้

- 1 หมายถึง น้อยที่สุด อยู่ระหว่างร้อยละ 0 – 20
- 2 หมายถึง น้อย อยู่ระหว่างร้อยละ 21 – 40
- 3 หมายถึง ปานกลาง อยู่ระหว่างร้อยละ 41 – 60
- 4 หมายถึง มาก อยู่ระหว่างร้อยละ 61 – 80
- 5 หมายถึง มากที่สุด อยู่ระหว่างร้อยละ 81 – 100

2.1 แบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 แบบสอบถามเพื่อปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในด้านหลักสูตร ประกอบด้วย (1) หมวดวิชาสัมพันธ์ (พื้นฐานด้านการบริหารธุรกิจ) (2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน (การจัดการการบิน) (3) หมวดวิชาเลือก และ (4) ความคิดเห็นโดยรวมต่อความเหมาะสมของหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ มหาบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการการบิน MBA (Aviation Management) จำนวน 39 คน และตัวแทนสถานประกอบการ / หน่วยงานที่มหาบัณฑิตปฏิบัติงานอยู่นั้น จำนวน 39 คน

จากนั้นส่งแบบสอบถามไปยังสถานประกอบการ จำนวน 40 ฉบับ และมหาบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จำนวน 40 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนอย่างละ 39 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับที่ร้อยละ 97.50

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556 โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 80 ฉบับ แบ่งเป็น สำหรับตัวแทนผู้ประกอบการ / หัวหน้างานของมหาบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 40 ฉบับ และมหาบัณฑิต จำนวน 40 ฉบับ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม ถึงผู้บริหารหน่วยงาน / ตัวแทนผู้ประกอบการ / หัวหน้างาน ในสถานประกอบการที่มหาบัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ และสำหรับ

มหำบัณฑิต ที่เป็นกลุ่มประชากร โดยพร้อมกันกับแนบของเปล่าติดแสดมภ์ เพื่อให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์

2. มีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 39 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับที่ร้อยละ 97.50

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทำการลงรหัสเพื่อเตรียมสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และการทำตาราง 2 มิติ (cross-tabulation)

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 5 ระดับ คือ

ระดับน้อยที่สุด หมายถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.49

ระดับน้อย หมายถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49

ระดับปานกลาง หมายถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49

ระดับมาก หมายถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.49

ระดับมากที่สุด หมายถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00

วัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อทราบความพึงพอใจของมหำบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทำการวิเคราะห์จากสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เพื่อศึกษาความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของมหำบัณฑิตทำการวิเคราะห์จากสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เพื่อพัฒนาหลักสูตร และคุณลักษณะของนักศึกษาให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ทำการวิเคราะห์และนำเสนอประกอบข้อมูลในวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 และ 2

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรมหำบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

กลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด ร้อยละ 60.53 และปฏิบัติงานอยู่ในรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 52.63 มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 71.05

1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มประชากรผู้ใช้บัณฑิต

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มากที่สุด จำนวน 33 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.64 มีลักษณะหน่วยงานเป็นรัฐวิสาหกิจ

ร้อยละ 84.62 ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ ร้อยละ 56.41 และมีความเห็นว่าสาขาที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษามีความสอดคล้องและตรงสาขากับงาน ร้อยละ 84.62 มหาบัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่า 1 ปี ร้อยละ 64.10 โดยหน่วยงานมีนโยบายแรกเมื่อพิจารณารับพนักงานคือ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 51.28 ในขณะที่อีก 6 เดือนข้างหน้าหน่วยงานยังไม่มีความต้องการพนักงาน/ผู้บริหารด้านบริหารธุรกิจในระดับปริญญาโท ร้อยละ 82.05

2. ความพึงพอใจของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทุกหมวดวิชาอยู่ในระดับมาก (1) ความพึงพอใจต่อหมวดวิชาสัมพันธ์ (พื้นฐานการบริหารธุรกิจ) (ค่าเฉลี่ย 4.35) รองลงมาคือ (2) ความพึงพอใจต่อหมวดวิชาเฉพาะด้าน (การจัดการการบิน) (ค่าเฉลี่ย 4.29) และ (3) ความพึงพอใจต่อหมวดวิชาเลือก (ค่าเฉลี่ย 4.19) โดยมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการบินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39)

3. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิต

ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก (1) ความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.40) รองลงมาคือ (2) ความพึงพอใจด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 4.38) (3) ด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.31) (4) ด้านทักษะทางปัญญา (ค่าเฉลี่ย 4.24) และ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย 3.90)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาพรวมระดับมากเมื่อจำแนกพิจารณาจากทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้านโดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ซึ่งผลการศึกษานี้ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริวรรณ สิริพุทธิวรรณ (2547) ที่ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตที่มี

ผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตตามองค์ประกอบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคุณธรรมจริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ในระดับมาก ประกอบกับการที่ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ยุทธศาสตร์คุณธรรมนำความรู้มาตลอดระยะเวลาเพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544 เป็นต้นมาเพื่อเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมและมุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำนโยบายและกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาหลักสูตรและการสอนที่ยึดคุณธรรมนำความรู้มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึงโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับเสริมสร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้และเชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา จากผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงผลสำเร็จของหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยนครพนมมุ่งเน้นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งหลักสูตรการศึกษาถือเป็นปัจจัยที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนให้เป็นไปในแนวทางที่พึงปรารถนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความรู้และคุณธรรม จริยธรรม ประการที่สำคัญคือ การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาหรือวัฒนธรรมองค์กรใหม่ โดยนำคุณธรรมสำคัญ ๆ เข้าไปเป็นวิถีชีวิตของคนในสถานศึกษา หรือองค์กรนั้นและต้องดำเนินการอย่างครบวงจร เช่น การยึดหลักของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจและให้การศึกษอบรมสู่การพัฒนาความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

สำหรับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญาภาพรวมจัดอยู่ในระดับมากเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตรและการสอนที่สอดคล้องกันระหว่างคุณลักษณะที่จำเป็นและผลสัมฤทธิ์ของบัณฑิตในสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่บัณฑิตได้ปฏิบัติงานอยู่นั้น ซึ่งตามทฤษฎีของ Bloom (1956 อ้างถึงใน อักษร สวัสดิ์, 2542) ได้กล่าวถึง การนำความรู้แต่ระดับซึ่งเป็นกระบวนการของมนุษย์ในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนรู้ อันได้แก่ ระดับความรู้ ความคิดรวบยอดการนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล แสดงว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร สามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะทางปัญญาที่ได้รับการเรียนการสอนไปปรับใช้ในการทำงานตามตำแหน่งงาน สอดคล้องตาม

องค์ประกอบต่าง ๆ ด้านความรู้และทักษะทางปัญญา ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจระดับมากทุกรายการ โดยเฉพาะในด้านความรู้ที่บัณฑิตมีความสามารถในการเรียนรู้งานที่รับผิดชอบ และมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ย่อมสะท้อนคุณภาพของหลักสูตร คุณภาพและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นมืออาชีพที่มีประสบการณ์โดยตรง สามารถจัดการเรียนรู้โดยนำกรณีศึกษาที่เกิดขึ้น และแนวทางในการแก้ไขปัญหาบรรยาย และแสดงให้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งได้ หลักสูตรนี้จึงจะเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ และนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง มีใช้เฉพาะด้านพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน พนักงานต้อนรับภาคพื้น และนักบินเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมงานในทุกหน่วยงานที่สายการบินมีอยู่เพื่อให้สายการบินต่าง ๆ สามารถรองรับการบริการได้อย่างครบวงจร จึงสามารถวัดความสำเร็จของหลักสูตรได้จากผลผลิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการบินอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในภาพรวมทุกด้านระดับมาก แต่สำหรับด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ยังมีความต้องการจำเป็นที่ต้องพัฒนาทักษะของบัณฑิตมากที่สุด 5 ด้าน มหาวิทยาลัย หน่วยงาน สถานประกอบการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดโอกาสให้ทั้งบัณฑิตได้มีโอกาสในการได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม เช่น การจัดการฝึกประสบการณ์ทักษะ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนให้ความรู้อื่นใด เพื่อพัฒนาศักยภาพที่จะส่งเสริมให้การเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานของบัณฑิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการศึกษาข้อมูลจากความพึงพอใจของมหาบัณฑิต กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ทำงานในบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เนื่องจากเป็นกลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว โดยข้อมูลไม่ได้กระจายไปยังหน่วยงานอื่นในธุรกิจการบิน ดังนั้น การนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงนโยบายและการปฏิบัติด้านหลักสูตร ควรคำนึงถึงประเด็นแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิจัยนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจผลความพึงพอใจของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน และผลสัมฤทธิ์

ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการบันนาคาติ มหาวิทยาลัยนครพนม ในสถานประกอบการโดยสะท้อนผลจากกลุ่มประชากรผู้ใช้บัณฑิต และกลุ่มประชากรมหาบัณฑิต การวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายผลการศึกษาโดยนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปทบทวนและสร้างเครื่องมือในการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายเสริมข้อมูลที่ได้จากเชิงปริมาณ

2. เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการยังไม่มีความต้องการจำเป็นที่รับพนักงาน/ผู้บริหารด้านบริหารธุรกิจในระดับปริญญาโทก็ตาม ควรจะมีการศึกษาถึงวิธีการและกระบวนการคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ และการพัฒนากระบวนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการวิจัยและพัฒนาด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงกระบวนการและเกณฑ์การคัดเลือกพนักงานที่พึงประสงค์ของหน่วยงาน เพื่อช่วยสนับสนุนและพัฒนาให้กระบวนการจัดทำหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร มีความสอดคล้องกับตลาดแรงงานด้านธุรกิจการบันมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเชิงลึกถึงมิติและระดับการประยุกต์ใช้ความรู้จากหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งงานนั้น ๆ เพื่อจะได้สารสนเทศเกี่ยวกับผลสะท้อนการนำไปใช้จากหลักสูตร สำหรับใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการตามความจำเป็นในวิชาชีพมากที่สุด

4. ผลการวิจัยด้านความพึงพอใจของมหาบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ในรายวิชาหมวดวิชาเลือก โดยรวมมีระดับความพึงพอใจมาก แต่เมื่อเทียบกับหมวดวิชาอื่น ๆ อีก 2 หมวด อันได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐาน และหมวดวิชาเฉพาะด้าน ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงการปรับปรุงหลักสูตรในหมวดนี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. (2547). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของ**

บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อักษร สวัสดิ์. (2542). **“ความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม**

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต

(พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.